

Виконавець: Ряпов Роман, магістр 2 року навчання, Агробіологічного факультету
Науковий керівник: Войцехівський Володимир Іванович, кандидат с.-г. наук, доцент

Актуальність. Картопля є важливою продовольчою культурою світу і України, і є складовою продовольчої безпеки країни, тому необхідно мати її достатні запаси на продовольчі, технічні та насінневі цілі. Прогнозування якості бульб картоплі є важливим етапом отримання якісної продукції продовольчої сировини та насінневого матеріалу на зберігання. Виявлення найбільш цінних сортів картоплі за хімічним складом та органолептичними показниками є важливим завданням галузі.

Мета досліджень полягала у вивченні впливу сортових особливостей та умов зберігання на якість і хімічний склад бульб пізньої картоплі.

Об’єкт досліджень – якість, товарність бульб картоплі та зміни важливих показників хімічного складу за тривалого зберігання.

Предмет досліджень – бульби картоплі сортів Промінь, Челенджер, Тетерів, Червона рута і Пікассо.

Завдання досліджень:
проаналізувати наукові літературні джерела щодо впливу різних факторів (погодних умов вегетації, сортових особливостей, якості закладеної партії, терміну зберігання на формування цінних товарності бульб картоплі;
виявити вплив погодних умов вирощування на формування важливих хіміко-технологічних показників досліджуваних сортів картоплі;
виявити вплив сортових особливостей на формування важливих хіміко-технологічних показників досліджуваних сортів картоплі;
дослідити зміну цінних хімічних сполук картоплі під час зберігання партій бульб картоплі різної якості;
розрахувати економічну ефективність зберігання досліджуваних сортів картоплі.

Методи дослідження: загальнонаукові та спеціальні.

Наукова новизна: Проведено господарську оцінку бульб картоплі пізньої групи стиглості. Виявлено зміни товарності бульб картоплі та виділені найкращі за зберігання у спеціалізованому сховищі.

Апробація результатів: Отримані результати магістерської роботи доповідались на всеукраїнській студентській конференції та обговорювались на засіданнях кафедри технології зберігання, переробки і стандартизації продукції рослинництва ім. Б.В.Лесика Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Коротка характеристика роботи
У магістерській роботі представлено результати досліджень щодо вивчення впливу сортових особливостей та умов зберігання на зміну товарності бульб пізньої картоплі. Зокрема:

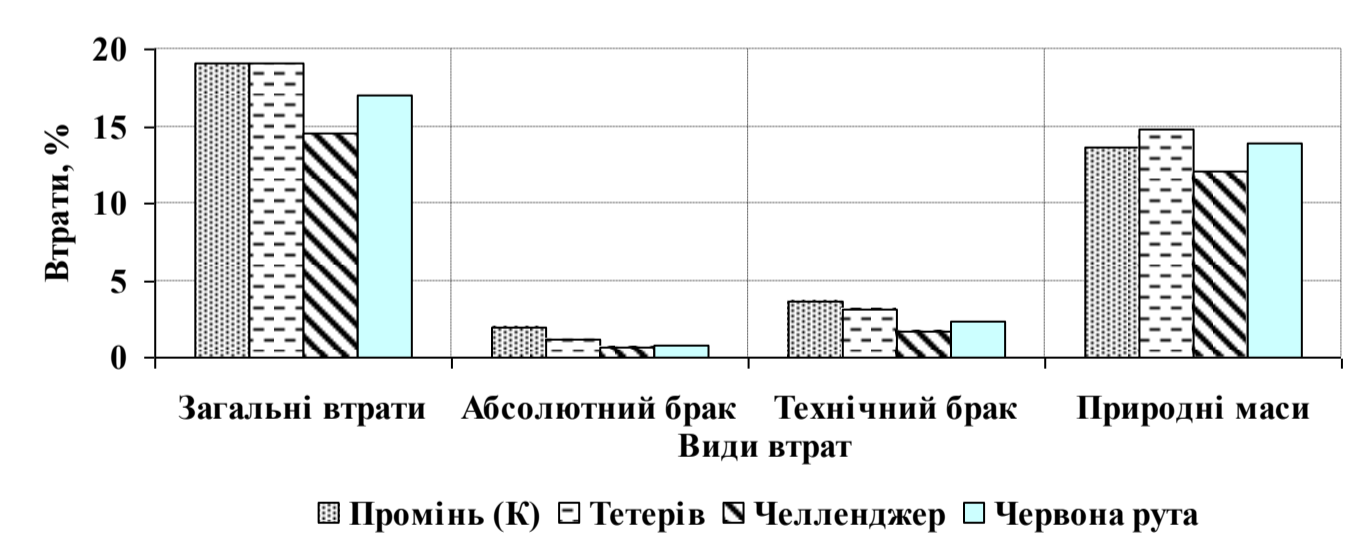
- Виявлено вплив сортових особливостей та умов вирощування на товарні характеристики бульб пізньої картоплі;
- Проведено господарську оцінку бульб картоплі пізньої групи стиглості;
- Проведено дослідження змін цінних показників якості бульб картоплі пізнього терміну досягання за тривалого зберігання в різних умовах;
- Виявлено вплив якості партії бульб картоплі на зміну різних видів втрат;
- Розраховано прогнозовану економічну ефективність тривалого зберігання бульб картоплі.

Умови та методика виконання досліджень
Дослідження виконувалися протягом 2022–2023 рр. у ННВЛ «Переробки продукції рослинництва» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика НУБіП України та виробничі лабораторії ТОВ «Прогрейн Укр»

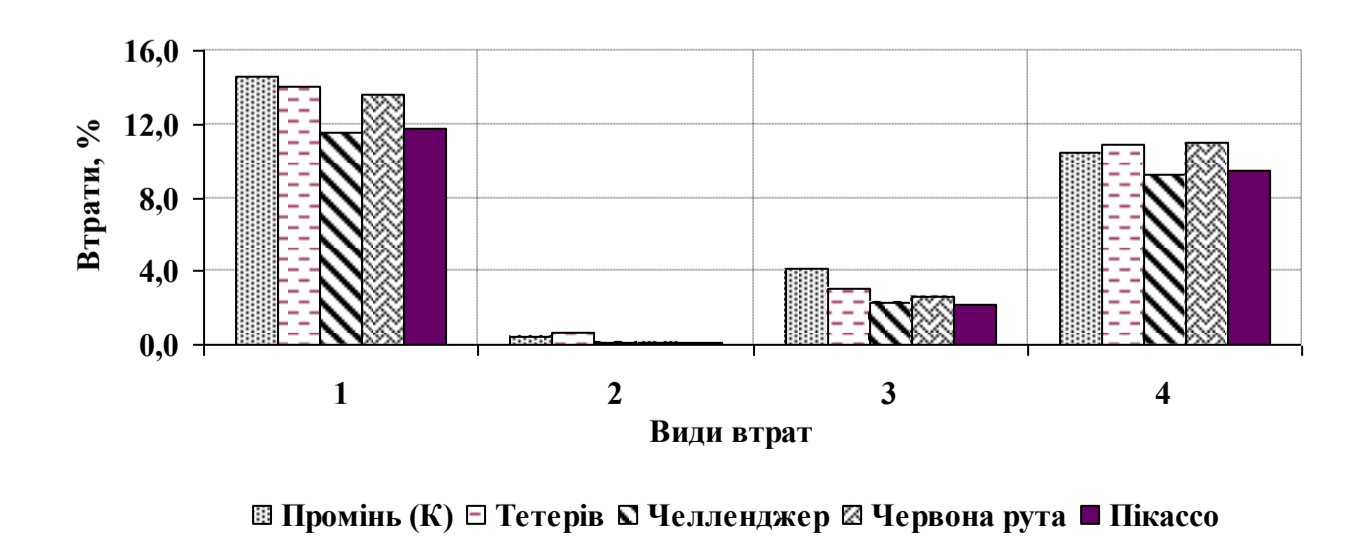
Схема досліджень зі зберігання пізньої картоплі.

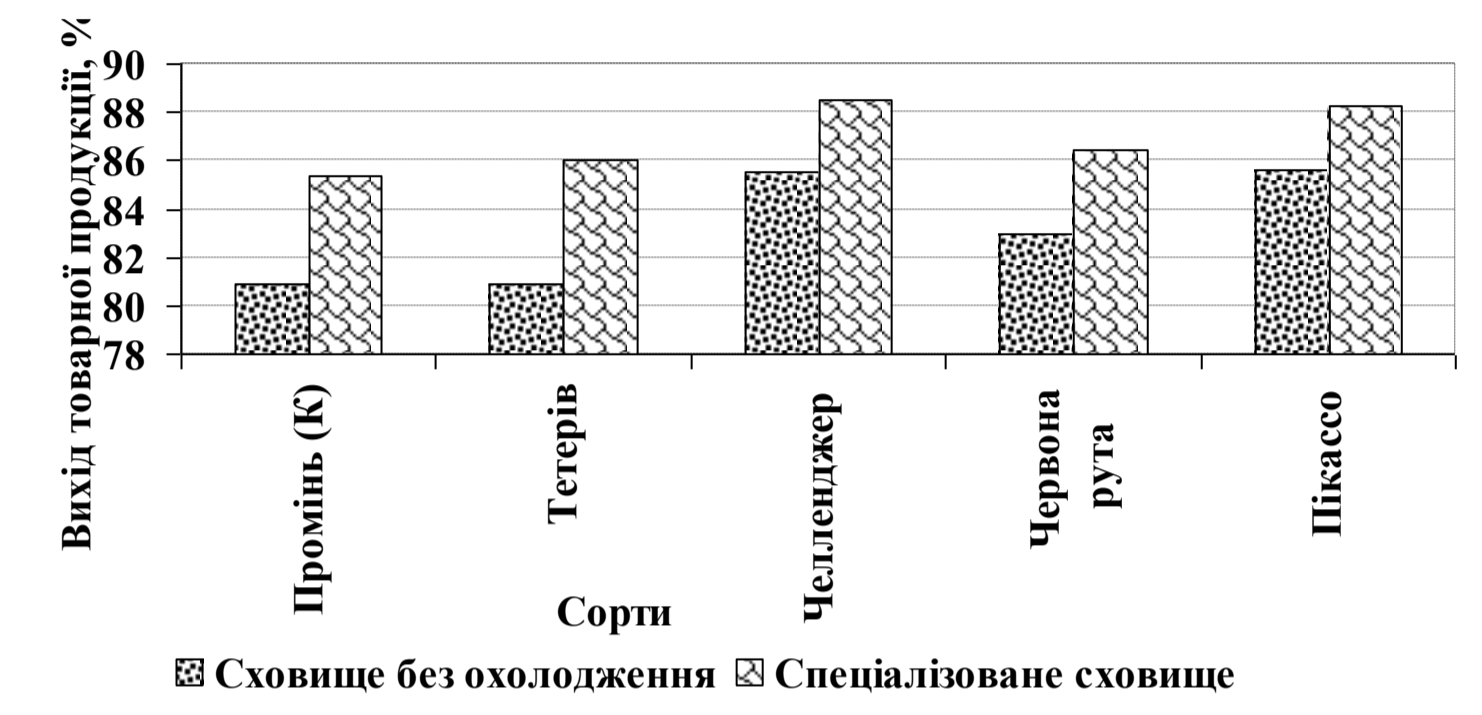
Динаміка втрат бульб пізньої картоплі за зберігання в ангарі

Динаміка втрат бульб картоплі за зберігання в спеціалізованому сховищі

Товарність бульб пізньої картоплі за тривалого зберігання (8 місяців)

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

- Дослідження сортименту деяких сортів ранньої картоплі та їх лежкості, яка вирощена в умовах Лісостепу України, показали, що:
1. Урожайність та смакові якості пізньої картоплі залежать від сорту. Найурожайнішими сортами з досліджуваних були Челенджер і Пікассо (понад 30т/га).
 2. За смаковими якостями споживачам можна порекомендувати сорти: Челенджер і Пікассо.
 3. Хімічний склад досліджуваних сортів пізньої картоплі (вміст сухих речовин, крохмаль, вітаміну С), досить різних комплексна оцінка дозволила дещо виділити сорти Тетерів і Червона рута.
 4. За тривалого зберігання відбувається зниження товарності і утворення різних видів втрат. Незначна кількість абсолютного і технічного браку, основу становлять природні втрати в середньому 10,2 та 13,3%.
 5. Вихід товарної продукції за зберігання у сховищі з витяжною вентиляцією склав - в середньому за сорти 83,2%, а за зберігання у спеціалізованому сховищі з контрольованими умовами - 87%..
 6. Рівень рентабельності виробництва картоплі середньопізньої групи стиглості вирощених в умовах Південного Полісся України в середньому за досліджуваними сортами становить – 9%, а при закладанні якісних бульб на зберігання, є можливість підвищити цей показник в середньому до 24%. Найвищу рентабельність має сорт За рево.
 7. Для масового вирощування доцільно використовувати високоврожайні сорти – Челенджер і Пікассо.
 8. На тривале зберігання закладати бульби пізніх сортів картоплі: Челенджер і Пікассо, вихід товарної продукції з спеціалізованого сховища понад 88%.